

Między nami Scenariusze do lektury

Renata Piątkowska *Która to Malala?*

Opracowała Agnieszka Suchowierska

gdańskie
wydawnictwo
oświatowe

Spis treści

- Scenariusz 1. Co wiemy o Malali? → 2
- Scenariusz 2. Życie pisze najciekawsze i najbardziej zaskakujące historie → 9
- Scenariusz 3. (wersja 1): Przygotowujemy się do napisania charakterystyki Malali → 11
- Scenariusz 3. (wersja 2): Przygotowujemy się do napisania charakterystyki Malali → 14
- Scenariusz 4. Zainspirowani Malalą... → 17

Temat: Co wiemy o Malali?

■ CELE LEKCJI:

- sprawdzenie stopnia przyswojenia lektury,
- zachęcenie uczniów do korzystania z innych niż lektura źródeł informacji,
- zaprezentowanie sylwetki Malali Yousafzai (czyt. Jusafzai).

■ MATERIAŁY:

- książka *Która to Malala?*,
- materiały UNICEF-u na temat Malali Yousafzai dostępne pod adresem: https://www.unicef.pl/media/images/stories/akcje_dla_szkol/dokumenty/65/malala_historia_dziewczynki.pdf,
- pytania konkursowe/tekst kartkówki sprawdzającej przyswojenie lektury.

■ METODY:

- konkurs.

■ FORMY PRACY:

- praca w grupach lub inna forma, jeśli tak zdecyduje nauczyciel.

■ PRZEBIEG LEKCJI

Kilka dni przed omawianiem lektury udostępniamy uczniom tekst UNICEF-u na temat Malali i informujemy, że część pytań konkursowych na temat bohaterki książki będzie pochodzić także z tego źródła. Przeczytanie tego tekstu nie jest obowiązkowe, jednak pomoże uzyskać lepszy wynik.

Lekcję można przeprowadzić na wiele sposobów, np.

1. Można zorganizować konkurs – dzielimy klasę na grupy. Robimy z pytań losy lub prosimy uczniów o podawanie numerów pytań. Każda grupa kolejno losuje pytanie i udziela na nie odpowiedzi.
2. Dzielimy klasę na grupy (lub uczniowie dzielą się sami), ale na każde pytanie musi odpowiedzieć inny uczeń.
3. Ten sam konkurs można zorganizować indywidualnie – rozdajemy wtedy uczniom karty pracy ze skopiowanymi wybranymi pytaniami. W kartach pracy powinny znajdować się tylko pytania, na które odpowiedź znajduje się w lekturze.
4. Zadajemy pytania całej klasie.
5. Zadajemy po kolei pytania i losujemy ucznia (np. los z numerem z dziennika), który ma na nie odpowiedzieć, po czym los wrzucamy z powrotem do pudełka z losami.
6. Przeprowadzamy kartkówkę z treści, a następnie zadajemy uczniom pytania konkursowe itp.

Obecnie wielu metodyków preferuje współpracę zamiast współzawodnictwa, z drugiej strony uczniowie bardzo lubią konkursy. Dlatego najlepiej będzie, jeśli formę pracy wybierze nauczyciel, tak aby pasowała ona do zespołu klasowego.

Punktacja

1 pkt – gdy odpowiedzi znajdują się w lekturze i są dość proste.

Więcej niż 1 pkt – gdy odpowiedzi znajdują się w innych źródłach lub są trudniejsze/bardziej rozbudowane.

	Pytanie	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja
1	Zapisz nazwisko Malali.	Yousafzai	1–3
2	W którym roku urodziła się Malala?	1997	3
3	Po kim Malala dostała imię?	Otrzymała imię po największej bohaterce Afganistanu – Malali z Maiwandu.	1–3
4	W jakim kraju spędziła dzieciństwo?	W Pakistanie.	1
5	Gdzie leży Pakistan?	Na południu Azji.	2–3
6	Jakie miasto jest stolicą Pakistanu?	Islamabad.	3
7	Ile rodzeństwa ma Malala?	2 młodszych braci – ich imiona to Khusal i Atal.	1–2
8	Jakie wykształcenie ma mama Malali?	Mama Malali uczyła się tylko przez rok/pół roku i nie umiała czytać.	2
9	W którym roku Malala otrzymała Pokojową Nagrodę Nobla? Ile miała wtedy lat?	2014, 17	1–2
10	Podaj datę zamachu na Malalę.	12.10.2012	1–2
11	Czym z wyglądu Malala różniła się od innych dziewcząt z Pakistanu – swoich szkolnych koleżanek?	Nie zakrywała twarzy.	1
12	Co odpowiadała Malala, gdy ktoś kazał jej zakryć twarz, mówiąc: „Ludzie na ciebie patrzą”?	„Nie szkodzi, ja też na nich patrzę”.	1
13	Opowiedz o przebiegu zamachu na Malalę.	Według lektury było 2 napastników – jeden zatrzymał autobus, drugi wszedł do środka i spytał „Która to Malala?”, po czym oddał 3 strzały. Pierwszy trafił dziewczynkę w twarz, dwa kolejne zraniły jej 2 koleżanki. Po zamachu przestępcy od razu uciekli, a autobus pojechał do szpitala. Według tekstu UNICEF-u napastników było 3.	2–3
14	W ilu szpitalach była Malala?	W 3. Miasta: Mingora, szpital wojskowy w mieście Peszawar, szpital w Birmingham (Wielka Brytania).	1–2
15	Którędy przeszła kula zamachowca?	Prześwietlenie wykazało, że kula zamachowca przeszła przez czoło (nad lewą brwią), szyję i utkwiała obok lewej łopatki. Według tekstu UNICEF-u kula przeszła przez czoło, szczęśliwie omijając mózg.	1–3
16	O czym w młodości marzył tata Malali?	O założeniu szkoły.	1

	Pytanie	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja
17	Jak wyglądał dom Malali w Pakistanie?	Była to w lepianka blisko szkoły – bez łazienki i kuchni. Gotowało się na palenisku na ziemi, pranie robiło się w szkolnej umywalce. Dom Malali był pełen ludzi, przychodzili sąsiedzi, znajomi z wioski. Brakowało wszystkiego, rodzina była bardzo biedna. Potem zwolniły się trzy pokoje nad szkołą i rodzina mogła się tam przeprowadzić.	1–2
18	Jak wyglądały pierwsze lata życia Malali?	Malala wychowywała się w szkolnych klasach. Kiedy nauczyła się raczkować, na czworakach przychodziła na lekcje. Mając trzy latka, siedziała na krzesetku i słuchała słów nauczyciela, choć niewiele z nich rozumiała.	1–2
19	Który z licznych prezentów otrzymanych w szpitalu Malala uważała za najważniejszy?	Dwa zwiewne, eleganckie szale – prezent od dzieci byłej pakistańskiej premier Benazir Bhutto, która zginęła w zamachu terrorystycznym w 2007 roku. Pani premier lubiła te szale i zakładała je często, zwłaszcza podczas ważnych wystąpień.	1–2
20	Kto zadedykował Malali swoją piosenkę?	Madonna	1
21	Kto powiedział: „Malala jest niezbitym dowodem na to, że wystarczy głos jednego niezwykle odważnego człowieka, by zainspirować niezliczoną rzeszę mężczyzn, kobiet i dzieci. (...) Bądźmy wszyscy jak Malala!”.	Angelina Jolie	1
22	Co ważnego zrobiła Malala, gdy miała 11 lat?	Na prośbę dziennikarza BBC Abdu-la Hai Kakara, zaczęła opisywać na blogu codzienne życie mieszkańców Swatu pod rządami talibów. To, jak każdego dnia życie, krok po kroku, zamieniało się w koszmar.	1
23	Jaki pseudonim przybrała Malala i dlaczego?	Gul Makai – Malala nie mogła publikować pod swoim prawdziwym nazwiskiem, bo zagrażało to jej życiu.	1–2
24	Gdzie obecnie mieszka Malala?	W Birmingham, w dużym domu z ogrodem.	1

	Pytanie	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja
25	O co zawsze najpierw pytała Malala podczas rozmów przez Skype'a z przyjaciółką?	„Co tam w szkole?”	1
26	Jakie Malala ma plany na przyszłość?	Zostać premierem Pakistanu.	1
27	O co walczy Malala?	O prawo dziewcząt do nauki i o prawo wszystkich dzieci do nauki.	1
28	Co oznacza słowo analfabetyzm?	Nieumiejętność czytania i pisania.	2
29	Jak nazywa się fundacja, którą obecnie prowadzi Malala?	Fundacja Malala, Malala Found.	1
30	Co złego talibowie zrobili w Pakistanie?	Założyli rozgłośnię radiową Mułła FM, gdzie prezentowali swoje przekonania. Na antenie rozgłośni mówili o roli kobiet i mężczyzn, głosili, co wolno robić, a czego się nie godzi, nakłaniali do wyrzucania telewizorów i niestuchania zachodnich audycji (potrafili wdzierać się do domów i niszczyć odbiorniki). W pewnym momencie zainteresowanie radia skierowało się na szkoły, nawoływano dziewczęta do nieuczęszczania do szkół. Imiennie gratulowano tym, które porzuciły edukację. Część nauczycieli w odpowiedzi na zaistniałą sytuację zaczęła odmawiać przyjmowania dziewczynek do swoich klas. Sytuacja się zaostrzała i codziennie wprowadzono kolejne zakazy: zakaz chodzenia kobiet na bazar, zakaz przyjmowania szczepień przeciw polio (wmawiano ludziom, że to spisek ze strony Amerykanów). Talibowie stanęli na straży prawa i moralności mieszkańców Swatu. Życie w takich warunkach stało się niezwykle trudne, zaostrzał się rygor, dochodziło do przemocy. Zaostrzająca się w kraju sytuacja doprowadziła w końcu do wojny. Talibowie chcieli przejąć władzę w Pakistanie. Talibowie atakowali szkoły, wysadzali budynki. Do 2008 roku zostało zniszczonych prawie 400 szkół. Ich prowadzenie zostało zakazane, Każdego dnia ginęli kolejni ludzie.	1–5

	Pytanie	Prawidłowa odpowiedź	Punktacja
31	W jaki sposób Malala i jej ojciec pomogli biednym dzieciom mieszkającym na śmietniku?	Pozwolili 100 dzieciom uczyć się bezpłatnie w szkole ojca Malali.	1–2
32	Dokończ wypowiedź Malali: „Weźmy nasze książki i pióra. To najpotężniejsza broń. Jedno dziecko, jeden nauczyciel, jedna książka i jedno pióro...”	„...mogą zmienić świat”.	1
33	Gdzie Malala przemawiała pierwszy raz po wyzdrowieniu?	W Nowym Jorku na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ.	1–2
34	Co stało się z pocztówką zaadresowaną: „Malala, szpital w Birmingham”?	Dotarła do Malali.	1
35	Jakich maskotek Malala dostała najczęściej, gdy była w szpitalu?	Pluszowych misiów.	1
36	Po ilu dniach rodzice odwiedzili Malalę w szpitalu w Birmingham i dlaczego?	Po 10. Tyle czasu zajęło im załatwienie paszportu.	1–2
37	Jak w Pakistanie ludzie reagują na narodziny chłopca? Jak zareagował tata Malali, gdy się urodziła?	W Pakistanie wszyscy gratulują rodzicom, gdy urodzi im się syn. Goście przynoszą prezenty, wydaje się na jego cześć ucztę. Gdy urodzi się dziewczynka, wszyscy współczują rodzicom. Tata Malali był bardzo szczęśliwy, że urodziła mu się córeczka.	1–2

Podsumowanie lekcji w formie, jaką nauczyciel uzna za stosowną – np. ocenienie najlepszej grupy, omówienie wyników konkursu, ustne sprawdzenie kartówek itp.

Kartkówka z lektury

Renata Piątkowska *Która to Malala?*

Imię i nazwisko....., kl. .... rząd 1

1. Zapisz nazwisko Malali. ....
2. W jakim kraju spędziła dzieciństwo? .....
3. Jakie wykształcenie ma mama Malali? .....
4. Czym z wyglądu Malala różniła się od innych dziewcząt z Pakistanu – swoich szkolnych koleżanek? .....
5. O czym w młodości marzył tata Malali? .....
- .....
6. Kto zadedykował Malali swoją piosenkę? .....
7. Co ważnego zrobiła Malala, gdy miała 11 lat? .....
- .....
8. O co zawsze najpierw pytała Malala podczas rozmów przez Skype'a z przyjaciółką? .....
- .....
9. O co walczy Malala? .....
- .....
10. Jak nazywa się fundacja, którą obecnie prowadzi Malala? .....
11. Co stało się z pocztówką zaadresowaną: „Malala, szpital w Birmingham”? .....
- .....
12. Po ilu dniach rodzice odwiedzili Malalę w szpitalu w Birmingham i dlaczego? .....
- .....

Każda poprawną odpowiedź to 1 punkt.

Punktacja:

11–12 pkt – 5

10 pkt – 4

6–9 pkt – 3

4–5 pkt – 2

0–3 pkt – 1

Powodzenia!

Kartkówka z lektury Renata Piątkowska *Która to Malala?*

Imię i nazwisko....., kl. .... rząd 2

1. Zapisz nazwisko Malali. ....
2. Ile rodzeństwa ma Malala? .....
3. Jakie wykształcenie ma mama Malali? .....
4. Co odpowiadała Malala, gdy ktoś kazał jej zakryć twarz, mówiąc: „Ludzie na ciebie patrzą”?
.....
5. W ilu szpitalach była Malala? .....
6. Który z licznych prezentów otrzymanych w szpitalu Malala uważała za najważniejszy?
.....
7. Kto powiedział: „Malala jest niezbitym dowodem na to, że wystarczy głos jednego niezwykle odważnego człowieka, by zainspirować niezliczoną rzeszę mężczyzn, kobiet i dzieci. (...) Bądźmy wszyscy jak Malala!”.
.....
8. Gdzie obecnie mieszka Malala? .....
9. Jakie Malala ma plany na przyszłość? .....
- .....
10. Dokończ wypowiedź Malali: „Weźmy nasze książki i pióra. To najpotężniejsza broń. Jedno dziecko, jeden nauczyciel, jedna książka i jedno pióro .....”
.....
11. Gdzie Malala przemawiała pierwszy raz po wyzdrowieniu? .....
12. Jakich maskotek Malala dostała najwięcej, gdy była w szpitalu? .....

Każda poprawną odpowiedź to 1 punkt.

Punktacja:

11–12 pkt – 5

10 pkt – 4

6–9 pkt – 3

4–5 pkt – 2

0–3 pkt – 1

Powodzenia!

Temat: Życie pisze najciekawsze i najbardziej zaskakujące historie

■ CELE LEKCJI:

- doskonalenie umiejętności pisania planu szczegółowego,
- doskonalenie umiejętności odróżniania faktu od fikcji literackiej.

■ MATERIAŁY:

- Renata Piątkowska *Która to Malala?*.

■ METODY:

- praca z tekstem,
- oglądowa.

■ FORMY PRACY:

- praca zbiorowa.

■ PRZEBIEG LEKCJI

1. Czynności organizacyjne. → (5 minut)

2. Rozmowa na temat roli tytułu książki Renaty Piątkowskiej. → (5 minut)

„Skąd wziął się tytuł?”

Zwrócenie uwagi uczniów, że chwila zamachu była ostatnim momentem w życiu Malali, w którym ktoś mógł jej nie rozpoznać. Od tego momentu stała się znana i nieanonimowa na całym świecie, stała się ikoną.

3. Znaczenie wyrazu ikona. → (5 minut)

1. «w sztuce bizantyjskiej i wschodniochrześcijańskiej: obraz o tematyce religijnej, malowany na drewnie»
2. «rzecz lub osoba będąca symbolem czegoś»
3. «w systemach operacyjnych lub programach komputerowych: obrazek symbolizujący program, plik lub operację»

Źródło: sjp.pwn

4. Określanie, które elementy książki zawierają w sobie fikcję literacką, a które są zgodne z prawdą. Zastanowienie się, których elementów jest więcej.

Sporządzenie notatki. → (10 minut)

Fikcja literacka	Prawda
Uczucia dziewczynki i jej sny w szpitalu.	Zamach na Malalę.
Rozmowa dziewczynki przez Skype'a opisana w książce.	Rozmowy Malali przez Skype'a z przyjaciółką.
Rozmowy Malali z rodzicami opisane w książce.	Załatwianie przez rodziców paszportu itd.

Zwrócenie uwagi uczniów, że wydarzenia z życia Malali nie zostały opisane w książce w porządku chronologicznym, i zapytanie o przyczyny takiej kompozycji.

Przykładowa notatka:

Książka pt. *Która to Malala?* została napisana w oparciu o fakty z życia Malali Yousafzai. Autorka starała się uwzględnić w niej jak najwięcej szczegółów z życia dziewczynki. Nie zapisała faktów z życia Malali w kolejności chronologicznej, ponieważ chciała bardziej zaciekawić czytelnika i wpłynąć na jego emocje.

5. Sporządzanie życiorysu Malali w punktach (w kolejności chronologicznej) – pisanie planu szczegółowego. → (20 minut)

Przykładowy plan.

1. Narodziny Malali.
  - a) Wielka radość rodziców.
2. Życie rodziny Yousafzai w ubogiej lepiance.
3. Założenie szkoły przez ojca Malali.
4. Przeprowadzenie się do nowego większego mieszkania.
5. Wielka miłość trzylatki do szkoły.
6. Rozpoczęcie nauki.
  - a) Wielki zapal Malali.
  - b) Malala prymuską.
7. Spotkanie z dziećmi na śmietniku.
8. Decyzja ojca o uczeniu za darmo najbiedniejszych dzieci.
9. Rządy talibów.
  - a) Odebranie dziewczynkom prawa do nauki.
  - b) Życie w ciągłym strachu i terrorze.
10. Decyzja Malali o prowadzeniu bloga.
  - a) Wielkie niebezpieczeństwo.
  - b) Rosnąca popularność anonimowej autorki.
11. Pierwsze wystąpienie Malali.
12. Zamach.
13. Długa rekonwalescencja.
  - a) Pobyt w dwóch szpitalach w Pakistanie.
  - b) Przewiezienie Malali do Anglii.
14. Nagła sława na całym świecie.
15. Przemówienie Malali na Zgromadzeniu Ogólnym ONZ.
16. Zamieszkanie rodziny Yousafzai w Anglii.
17. Otrzymanie przez Malalę Pokojowej Nagrody Pakistanu.
18. Malala laureatką pokojowej Nagrody Nobla.
19. Liczne nagrody z całego świata.
20. Założenie Fundacji Malala.
21. Wydanie książki *To ja, Malala*.

Temat: Przygotowujemy się do napisania charakterystyki Malali

Wersja dla nauczycieli, którzy mają dostęp do internetu i tablicy interaktywnej w klasie.

■ CELE LEKCJI:

- dostarczenie uczniom pozytywnego wzorca osobowego,
- doskonalenie umiejętności pisania charakterystyki postaci rzeczywistej,
- bogacenie słownictwa,
- kształcenie umiejętności i nawyku korzystania z różnych źródeł informacji,
- kształcenie umiejętności wyciągania własnych wniosków.

■ MATERIAŁY:

- Renata Piątkowska *Która to Malala?*,
- wywiad z Malalą – Anna Jasińska *Dziewczynka z misją*: <http://www.styl.pl/magazyn/news-dziewczynka-z-misja,nld,1353636>,
- zdjęcia Malali,
- fragment przemówienia ojca Malali na konferencji TED: https://www.ted.com/talks/ziauddin_yousafzai_my_daughter_malala/transcript,
- cytaty z przemówienia Malali na forum ONZ: <http://dziewczynkazsiazka.natemat.pl/68307,10-cytatow-z-przemowienia-malali-na-forum-onz> lub fragment wiadomości telewizyjnych mówiących o Malali: <http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiata,2/chcieli-zabic-ja-talibowie-teraz-16-letnia-malala-przemawiala-w-onz,339357.html>.

■ METODY:

- heureka,
- burza mózgów.

■ FORMY PRACY:

- praca zbiorowa
- praca indywidualna,
- praca w grupach.

■ PRZEBIEG LEKCJI

1. Czynności organizacyjne. → (5 minut)

2. Zapisanie na tablicy punktów planu charakterystyki postaci. Uczniowie przepisują je do zeszytu. → (5 minut)

1. Przedstawienie postaci.
2. Opis wyglądu.
3. Cechy charakteru, sposób bycia.
4. Cechy szczególne.
5. Zainteresowania i marzenia.
6. Podsumowanie – moja ocena postaci.

Nauczyciel informuje uczniów, czego będzie dotyczyła pierwsza lekcja – jej celem ma być przygotowanie się do napisania charakterystyki wyjątkowego, wybitnego człowieka – Malali Yousafzai.

3. Przedstawienie postaci.

Nauczyciel zapisuje na tablicy zdanie „Kim jest Malala Yousafzai?” i podkreśla, że pytanie brzmi „kim jest”, a nie „jaka jest” (uczniowie często myślą te aspekty). Następnie nauczyciel prosi, aby każdy postarał się odpowiedzieć na to pytanie inaczej. W razie problemów nauczyciel pomaga uczniom.

Przykładowe odpowiedzi:

Malala jest:

- bojowniczką o prawa kobiet,
- aktywistką społeczną,
- bojowniczką o prawo dziewcząt do nauki,
- bojowniczką o prawa dzieci do nauki,
- najmłodszą laureatką pokojowej Nagrody Nobla,
- laureatką Pakistańskiej Nagrody Pokojowej,
- laureatką wielu prestiżowych nagród światowych,
- blogerką,
- uczennicą,
- Pakistanką,
- córką pakistańskiego działacza społecznego,
- założycielką Fundacji Malala,
- współautorką książki *To ja, Malala*. → (5–10 minut)

4. Wyświetlenie na tablicy multimedialnej strony z wyszukiwarki grafiki Google przedstawiającej wiele zdjęć Malali (dzięki temu uczniowie zobaczą, jak się ubiera, być może dostrzegą też asymetrię twarzy spowodowaną porażeniem nerwu twarzowego):

https://www.google.hr/search?q=malala+yousafzai&client=firefox-b&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwisibHMu_TVAhUF0xOKHeZ4DF0Q_AUICigB&biw=1366&bih=659

lub zaprezentowanie wyglądu Malali w inny sposób. Ustne opisywanie twarzy Malali; sposób ubierania się Malali, jej ulubione kolory itd. → (5–10 minut)

5. Wspólne odczytanie wywiadu z Malalą pt. Dziewczynka z misją:

<http://www.styl.pl/magazyn/news-dziewczynka-z-misja,nld,1353636>.

W trakcie lektury wywiadu uczniowie mają za zadanie samodzielnie wynotować informacje o Malali, których nie ma w książce *Która to Malala?*, a które mogą się przydać przy pisaniu charakterystyki. → (15 minut)

6. Wspólne czytanie cytatów z przemówienia Malali, które wygłosiła na forum ONZ, lub obejrzenie fragmentu wiadomości telewizyjnych na temat wystąpienia Malali na forum ONZ. Rozmowa na temat: „O jakich cechach Malali świadczą wypowiediane przez nią słowa/fragment wiadomości?”. → (10–15 minut)

<http://dziewczynkazksiadzka.natemat.pl/68307,10-cytatow-z-przemowienia-malali-na-forum-onz>

<http://www.tvn24.pl/wiadomosci-ze-swiate,2/chcieli-zabic-ja-talibowie-teraz-16-letnia-malala-przemawiala-w-onz,339357.html>

7. Obejrzenie fragmentu przemówienia ojca Malali na TED.com – od 13 do 16 minuty (należy wybrać w ustawieniach językowych polskie tłumaczenie), krótka rozmowa.

→ (5–10 minut)

https://www.ted.com/talks/ziauddin_yousafzai_my_daughter_malala/transcript

8. Sporządzenie przez uczniów, wspólnie z nauczycielem, słowniczka wyrazów opisujących Malalę. W tym celu nauczyciel zapisuje na tablicy kolejne litery alfabetu, a uczniowie piszą obok nich cechy Malali, np.: → (10–15 minut)

A – ambitna, altruistka, aktywna

B – bezkompromisowa, błyskotliwa, bezinteresowna

C – cierpliwa, ciekawa

D – dzielna, dojrzała, dumna

E – elokwentna

F – fantastka

G – godna zaufania, gorliwa

H – honorowa

I – inteligentna, idealistka

J – jedyna w swoim rodzaju

K – koleżeńska, konsekwentna

L – lojalna

Ł – łagodna

M – mądra, myśląca

N – nieustraszona, niestrudzona, nieustępliwa, niezwykła, naturalna

O – odważna, optymistka, oddana sprawie, obowiązkowa, oryginalna, odpowiedzialna, ofiarna

P – pilna, pracowita, pojętna, przenikliwa, poważna, prawdomówna

R – rzetelna, roztropna

S – systematyczna, spokojna, samodzielna, silna, sumienna, skromna, szlachetna, szczerza

T – twarda

U – uparta, utalentowana, uczciwa

W – wszechstronna, wizjonerka, wytrzymała, wytrwała

Z – zdolna, zrównoważona, zwyczajna

Zadanie to można również wykonać ustnie.

9. Samodzielne rozpoczęcie pisanie charakterystyki Malali.

10. Praca domowa.

Dokończ charakterystykę Malali.

Temat: Przygotowujemy się do napisania charakterystyki Malali

Wersja dla nauczycieli, którzy nie mają dostępu do internetu i tablicy interaktywnej w klasie.

■ CELE LEKCJI:

- dostarczenie uczniom pozytywnego wzorca osobowego,
- doskonalenie umiejętności pisania charakterystyki postaci rzeczywistej,
- bogacenie słownictwa,
- kształcenie umiejętności i nawyku korzystania z różnych źródeł informacji,
- kształcenie umiejętności wyciągania własnych wniosków.

■ MATERIAŁY:

- Renata Piątkowska *Która to Malala?*,
- wywiad z Malalą – <http://www.styl.pl/magazyn/news-dziewczynka-z-misja,nld,1353636>.

■ METODY:

- heureka,
- burza mózgów.

■ FORMY PRACY:

- praca zbiorowa
- praca indywidualna.

■ PRZEBIEG LEKCJI

1. Czynności organizacyjne. → (5 minut)

2. Zapisanie na tablicy punktów planu charakterystyki postaci. Uczniowie przepisują je do zeszytu. → (5 minut)

1. Przedstawienie postaci.
2. Opis wyglądu.
3. Cechy charakteru, sposób bycia.
4. Cechy szczególne.
5. Zainteresowania i marzenia.
6. Podsumowanie – moja ocena postaci.

Nauczyciel informuje uczniów, czego będzie dotyczyła pierwsza lekcja – jej celem ma być przygotowanie się do napisania charakterystyki wyjątkowego, wybitnego człowieka – Malali Yousafzai.

3. Przedstawienie postaci.

Nauczyciel zapisuje na tablicy zdanie „Kim jest Malala Yousafzai?” i podkreśla, że pytanie brzmi „kim jest”, a nie „jaka jest” (uczniowie często mylą te aspekty). Następnie nauczyciel prosi, aby każdy postarał się odpowiedzieć na to pytanie inaczej. W razie problemów nauczyciel pomaga uczniom.

Przykładowe odpowiedzi:

Malala jest:

- bojowniczką o prawa kobiet,
- aktywistką społeczną,
- bojowniczką o prawo dziewcząt do nauki,
- bojowniczką o prawa dzieci do nauki,
- najmłodszą laureatką pokojowej Nagrody Nobla,
- laureatką pakistańskiej nagrody pokojowej,
- laureatką wielu prestiżowych nagród światowych,
- blogerką,
- uczennicą,
- Pakistanką,
- córką pakistańskiego działacza społecznego,
- założycielką fundacji Malala,
- współautorką książki *To ja, Malala*. → (5–10 minut)

4. Zaprezentowanie wyglądu Malali – np. pokazanie uczniom jej zdjęcia. Ustne opisywanie twarzy Malali; sposób ubierania się Malali, ulubione kolory itd. → (10 minut)

5. Odczytanie (przez wybranych uczniów) z podziałem na role (dziennikarka, Malala) wydrukowanego wcześniej wywiadu z Malalą pt. *Dziewczynka z misją*:

<http://www.styl.pl/magazyn/news-dziewczynka-z-misja,nld,1353636>.

W trakcie lektury wywiadu uczniowie mają za zadanie samodzielnie wynotować informacje o Malali, których nie ma w książce *Która to Malala?*, a które mogą się przydać przy pisaniu charakterystyki. → (15 minut)

6. Sporządzenie, wspólnie z nauczycielem/nauczycielką, słowniczka wyrazów opisujących Malalę. W tym celu nauczyciel pisze na tablicy kolejne litery alfabetu, a uczniowie zapisują obok nich cechy Malali, np.: → (10–15 minut)

A – ambitna, altruistka, aktywna

B – bezkompromisowa, błyskotliwa, bezinteresowna

C – cierpliwa, ciekawa

D – dzielna, dojrzała, dumna

E – elokwentna

F – fantastka

G – godna zaufania, gorliwa

H – honorowa

I – inteligentna, idealistka

J – jedyna w swoim rodzaju

K – koleżeńska, konsekwentna

L – lojalna

Ł – łagodna

M – mądra, myśląca

N – nieustraszona, niestrudzona, nieustępliwa, niezwykła, naturalna

O – odważna, optymistka, oddana sprawie, obowiązkowa, oryginalna, odpowiedzialna, ofiarna

P – pilna, pracowita, pojętna, przenikliwa, poważna, prawdomówna

R – rzetelna, roztropna

S – systematyczna, spokojna, samodzielna, silna, sumienna, skromna, szlachetna, szczerza

T – twarda

U – uparta, utalentowana, uczciwa

W – wszechstronna, wizjonerka, wytrzymała, wytrwała

Z – zdolna, zrównoważona, zwyczajna

Zadanie to można również wykonać ustnie.

7. Praca domowa.

Napisz charakterystykę Malali.

Temat: Zainspirowani Malalą...

■ CELE LEKCJI:

- wzbudzenie refleksji, pobudzenie kreatywności i samodzielności uczniów,
- podsumowanie lekcji związanych z lekturą *Która to Malala?*,
- umożliwienie uczniom wykorzystania własnej wiedzy i zdolności.

■ MATERIAŁY:

- duże arkusze papieru,
- materiały plastyczne (kredki, flamastry, kolorowy papier itp.).

■ METODY:

- projektu.

■ FORMY PRACY:

- praca w grupach.

■ PRZEBIEG LEKCJI

1. Podział klasy na grupy, na przykład według wybranych przez uczniów słów-kluczy.

→ (5–10 minut)

Słowo-klucz	Grupa
muzyka	1
wyobraźnia	2
wolność	3
marzenia	4
dziennikarstwo	5
lepszy świat	6
dzieci	7
niespodzianka	8

2. Praca uczniów nad zaproponowanymi tematami.

Uczniowie mają do dyspozycji duże plansze papieru i materiały plastyczne. Forma pracy – dowolna (np. opowiadanie, rysunek, plakat, komiks, wiersz, notatka w punktach itd.). Jedyne wymagania to trzymanie się tematu i zmieszczenie się na arkuszu papieru. → (25–65 minut)

Tematy do pracy w grupach:

Grupa 1. Piosenka – o naszej szkole i/lub o Malali.

Grupa 2. Świat bez szkół.

Grupa 3. Prawa dziewczynek/chłopców i kobiet/mężczyzn.

Grupa 4. Nasza wymarzona szkoła.

Grupa 5. Wywiad z Malalą.

Grupa 6. O to warto walczyć.

Grupa 7. Sytuacja dzieci na świecie.

Grupa 8. Własny temat związany z lekturą i tematyką ostatnich lekcji.

3. Zaprezentowanie wyników pracy na forum klasy. → (15–20 minut)

4. Zawieszenie prac uczniów w klasie lub na korytarzu szkolnym.